

RAAD VAN TOEZICHT VERZEKERINGEN

UITSpraak Nr. 2003/11 Plez

in de klacht nr. 2002.1960 (046.02)

ingediend door:

hierna te noemen 'klager',

tegen

hierna te noemen 'verzekeraar'.

De Raad van Toezicht Verzekeringen heeft kennis genomen van de schriftelijke klacht alsmede van het daartegen door verzekeraar gevoerde schriftelijke verweer.

Uit de stukken is, voor zover voor de beoordeling van de klacht van belang, het navolgende gebleken.

Inleiding

Klager heeft met ingang van 11 april 1986 voor zijn skûtsje bij verzekeraar een pleziervaartuigverzekering gesloten.

Met ingang van 1 januari 1999 heeft verzekeraar op de verzekering andere verzekeringsvoorwaarden van toepassing verklaard.

Klager heeft bij verzekeraar aangifte gedaan van schade wegens het breken van de mast van zijn skûtsje op 28 mei 1999. Verzekeraar heeft zich bij brief van 2 december 1999 op een uitsluiting van de dekking beroepen, maar heeft voorgesteld om de schade te verdelen, waarbij verzekeraar een bedrag van f 7.000,- voor zijn rekening zou nemen, de leverancier van de mast een bedrag van f 4.000,- en klager het restant. Klager is daarmee niet akkoord gegaan.

De klacht

De verzekering die klager van 1986 tot 1999 bij verzekeraar had gesloten was een verzekering voor pleziervaartuigen, met inbegrip van deelname aan wedstrijden en verhuur. Omdat klager ook met gasten vaart heeft hij op advies van verzekeraar de verzekering in 1999 omgezet in een chartervaartuigenverzekering.

De mast was nieuw op het schip geplaatst in de winter van 1998/1999. De schade van 28 mei 1999 is direct aan verzekeraar gemeld. Uit verzekeraars brief van 2 juni 1999 heeft klager begrepen dat de schade wordt vergoed. De brief vermeldt: "De reparatienota kunt u ons te zijner tijd zenden".

2003/11 Plez

Na veel heen en weer gepraat, o.a. met de schade-expert, en het aandragen van argumenten om maar niet te betalen, schreef verzekeraar op 2 december 1999 dat de schade wordt afgewezen op grond van artikel 3.9 sub 18 van de verzekeringsvoorwaarden inzake betalende passagiers. Verzekeraars aanbod voor een coulance-uitkering heeft klager tot nu toe niet geaccepteerd.

In een verdere briefwisseling heeft verzekeraar erop gewezen dat uitsluitend clausule 100 F 1000 geldt, maar volgens klager zijn meer clausules van toepassing, zoals die betreffende wedstrijdzeilen en het meeverzekerd zijn van verhuur.

Bovendien vaart klager niet met betalende passagiers, maar met de door het adopterende bedrijf uitgenodigde gasten. Het betreft wedstrijden met gasten als bemanning naast vier of vijf eigen bemanningsleden.

De op 30 november 1999 (na de schade) door klager ontvangen nieuwe voorwaarden vermelden niet dat verhuur en wedstrijden zijn uitgesloten.

Volgens klager kan verzekeraar niet anders doen dan de schade uitkeren.

Het standpunt van verzekeraar

Verzekeraar heeft met ingang van 11 april 1986 klagers skûtsje als pleziervaartuig verzekerd. Met ingang van 15 mei 1995 is de verzekering op verzoek van klager aangepast c.q. is het verzekerde bedrag verhoogd. Met ingang van 1 januari 1999 heeft verzekeraar de verzekeringsvoorwaarden voor pleziervaartuigen aangepast. Daarover is klager bij brief van november 1998 geïnformeerd. Ten tijde van de onderhavige schade waren de voorwaarden van 1 januari 1999 van toepassing.

Teneinde de hoge onderhoudskosten te kunnen voldoen, nemen de meeste skûtsjes, waaronder ook klagers skûtsje, deel aan bedrijvencompetities. De opzet ervan is dat bedrijven het skûtsje sponsoren door betaling in geld of in natura, in ruil waarvoor mensen van het betreffende bedrijf als passagier met het schip mogen meevaren. Vaak worden in dat verband wedstrijden (bedrijvencompetities) georganiseerd. Gemiddeld neemt elke skûtsje aan ongeveer 20 wedstrijden per jaar deel. Afhankelijk van het soort bedrijf dat het skûtsje sponsort bestaat betaling in natura uit verf, tuigage, zeil, etc.

De wedstrijden, waaraan de skûtsjes deelnemen, worden steeds professioneler en van een steeds hoger niveau. Aan de uitrusting van de skûtsjes worden daardoor steeds hogere eisen gesteld.

Op 28 mei 1999 nam klagers skûtsje deel aan een dergelijke wedstrijd. Aan boord bevonden zich, zoals altijd tijdens wedstrijden, enkele passagiers, zijnde werknemers van de betreffende sponsor en over het algemeen leken op het gebied van zeilen, en een kleine professionele bemanning, waaronder klager, die altijd als schipper optreedt. Tijdens de wedstrijd is de mast gebroken.

Klager heeft de schade op 31 mei 1999 aan verzekeraar gemeld. Verzekeraar heeft de schademelding schriftelijk aan klager bevestigd bij brief van 2 juni 1999. Met deze brief heeft verzekeraar niet de indruk gewekt en zeker niet de indruk willen wekken dat hij de schade zou uitkeren. In tegendeel, in de brief gaf hij juist aan een onderzoek te zullen instellen naar de oorzaak en omvang van de schade.

Verzekeraar heeft bij brief van 7 juni 1999 de fabrikant/leverancier van de mast aansprakelijk gesteld voor de schade. Verzekeraar had op dat moment over de oorzaak van de schade nog zeer weinig informatie. Wel wist hij dat de mast nagenoeg nieuw was. De aansprakelijkstelling lag dus voor de hand.

2003/11 Plez

Tijdens verzekeraars onderzoek naar de oorzaak en omvang van de schade heeft een expert klagers skûtsje bezocht en hebben gesprekken plaatsgehad met klager en de fabrikant/leverancier van de mast. Gebleken is dat laatstgenoemde bij wedstrijden als professioneel bemanningslid aan boord van klagers skûtsje vaart. De mast was bij de fabricage dwarsscheeps versterkt met twee lagen ingelijmd carbon om de mast te verstijven/verstarren. Hoe stijver de mast, hoe harder het schip kan varen. Na enkele zeilwedstrijden concludeerde klager dat de mast nog steeds te "slap" was. Hij verzocht de fabrikant/leverancier om de mast verder te verstijven door vier extra strengen carbon in de mast te verlijmen. Deze wees klager erop dat daarmee de mast ernstig verzwakt zou kunnen worden. Hij voldeed echter aan het verzoek omdat klager erop stond dat de mast verder verstijfd zou worden. Wat te verwachten was, gebeurde. De mast werd zo verzwakt dat deze, zonder dat sprake was van veel wind en/of andere bijzondere weersomstandigheden en/of een ander van buitenkomend onzeker voorval, is gebroken.

De mast is dus gebroken door een eigen gebrek (c.q. het verlijmen bij wijze van experiment). Dit gebrek is op uitdrukkelijk verzoek van klager en in strijd met het advies van de fabrikant/leverancier van de mast aangebracht. Verhaal van de schade op laatstgenoemde leek dus niet mogelijk.

Naar aanleiding van de schade werd verzekeraar duidelijk dat klagers skûtsje niet een pleziervaartuig was als bedoeld in de verzekeringsvoorwaarden, maar een chartervaartuig. Verzekeraar heeft klager dan ook meegedeeld zijn skûtsje niet langer als pleziervaartuig maar slechts als chartervaartuig te willen verzekeren. Er is een substantieel premieverschil tussen een plezier- en een chartervaartuigenverzekering. Met ingang van 16 juli 1999 is klagers skûtsje als chartervaartuig verzekerd.

Toen eenmaal duidelijk was dat de mast gebroken was doordat met de mast geëxperimenteerd was c.q. doordat deze op verscheidene plaatsen verlijmd was, is in diverse gesprekken van de zijde van verzekeraar aan klager uiteengezet dat de schade niet behoefde te worden uitgekeerd (onder meer) vanwege het feit dat de mastbreuk een gevolg was van een eigen gebrek en klagers skûtsje geen plezier-, maar een chartervaartuig was.

Nadat klager daartoe opdracht had gegeven, is geprobeerd de schade op de fabrikant/leverancier van de mast te verhalen. Deze bleek bereid, als alle partijen (hij, klager en verzekeraar) aan een minnelijke regeling zouden bijdragen, een bedrag van f 4.000,- bij te dragen. De schade bedroeg in totaal ongeveer f 18.000,-.

Op 30 november 1999 heeft een medewerker van verzekeraar klager nogmaals bezocht. Wederom heeft hij klager meegedeeld dat verzekeraar niet tot enige uitkering verplicht was maar coulancehalve bereid was een bijdrage te leveren, en heeft de volgende minnelijke regeling voorgesteld: verzekeraar en klager betalen ieder f 7.000,- en de fabrikant/leverancier van de mast betaalt f 4.000,-. Bij brief van 2 december 1999 heeft verzekeraar zijn zienswijze en schikkingsvoorstel aan klager bevestigd.

Op deze brief van 2 december 1999 reageerde klagers assurantietussenpersoon. Deze vond het voorstel niet onredelijk en zou het met klager bespreken. Bij brief van 17 december 1999 deelde klager mee dat hij in januari 2000, na overleg met de tussenpersoon, op het voorstel zou terugkomen.

Daarna is het (van klagers zijde) twee jaar stil gebleven. Op 28 januari 2002 ontving verzekeraar van klager een faxbericht waarin deze stelde dat hij nooit een brief had ontvangen waarin stond dat de in 1986 overeengekomen voorwaarden waren veranderd, en dat de voorwaarden van 1986 het risico van huur dekten. Op deze brief heeft

2003/11 Plez

verzekeraar per faxbericht van 28 januari 2002 gereageerd en gemotiveerd aangegeven dat de betreffende voorwaarde, waarin het risico van huur wordt afgedekt, (ook voorafgaande aan wijziging van de voorwaarden) helemaal niet van toepassing was.

Verzekeraar meent de schade terecht te hebben afgewezen. Schade, veroorzaakt terwijl het vaartuig is verhuurd of wordt gebruikt door vervoer van personen tegen betaling of in algemene zin anders wordt gebruikt dan voor genoegen, is op grond van artikel 3.9.18 van de pleziervaartuigvoorwaarden van dekking uitgesloten. De onderhavige schade houdt alleszins verband met deze uitsluiting. De mast is gebroken als gevolg van experimenteren met de mast teneinde zo succesvol mogelijk bij wedstrijden (met betalende passagiers) te eindigen. Immers, hoe meer succes, hoe meer kans op sponsoring. Omdat klagers skûtsje niet voldeed aan de omschrijving van pleziervaartuig als bedoeld in de verzekeringsvoorwaarden, maar viel onder de uitsluitingen omdat zij werd ingezet als chartervaartuig, is zij ook kort na het voorval als chartervaartuig verzekerd.

Bovendien had de mast een eigen gebrek. Klager vordert vergoeding van de kosten ter herstel van dit eigen gebrek. In artikel 13.9.10 (verzekeraar bedoelt: 3.9.10) van de verzekeringsvoorwaarden zijn deze kosten van dekking uitgesloten.

Voorts is de schade van dekking uitgesloten op grond van artikel 3.9.3 van deze voorwaarden. Immers, normaal gesproken zou de onderhavige schade op de fabrikant/leverancier van de mast te verhalen zijn, omdat de mast vrijwel nieuw was. Verhaal is echter onmogelijk, omdat de mast op uitdrukkelijk verzoek van klager en in strijd met het advies van de fabrikant/leverancier op diverse plekken verlijmd is.

Daarbij komt dat, wanneer artikel 4.2 van deze voorwaarden toegepast zou worden, de vordering van klager vervallen is. Verzekeraar heeft klager nimmer op deze termijn gewezen en kan hem deze termijn dus in principe ook niet tegenwerpen. Omdat klager meer dan een jaar geheel stil is geweest en meer dan twee jaar sinds het plaatsvinden van de schade zijn verlopen, vraagt verzekeraar zich af of deze termijn niet toch een rol zou moeten spelen.

Er zijn dus veel redenen om dekking te weigeren. Verzekeraar meent dan ook dat hij meer dan redelijk heeft gehandeld door klager bij wege van minnelijke regeling een bedrag van f 7.000,- aan te bieden. Klager heeft nooit op dit voorstel gereageerd. Gezien de gehele gang van zaken is verzekeraar niet langer bereid dit aanbod gestand te doen.

Het commentaar van klager

Klager heeft, kennis genomen hebbend van het verweer van verzekeraar, nog aangevoerd dat verzekeraar in eerste instantie heeft geprobeerd om de schade af te wijzen op grond van een ondeugdelijke mast, welke versterkt was met carbon. Er zijn, zo stelt hij, veel masten van skûtsjes met carbon versterkt. Dit is echter in mindere mate bekend omdat het vanwege de originaliteit niet is toegestaan. Klager heeft zijn klacht ook overigens nog nader toegelicht en gehandhaafd.

Het oordeel van de Raad

1. De klacht is in algemene bewoordingen gesteld en richt zich tegen het feit dat verzekeraar de kosten van vervanging van een gebroken mast niet wenst te vergoeden. Klager klaagt er

2003/11 Plez

daarnaast over dat hij de nieuwe voorwaarden, waarop de verzekering met ingang van 1 januari 1999 ging lopen, eerst na de schadedatum - 28 mei 1999 - heeft ontvangen.

2. Voorzover de klacht inhoudt dat verzekeraar door in zijn brief van 2 juni 1999 aan klager mee te delen dat hij hem te zijner tijd de reparatienota kon toezenden, bij klager de indruk heeft gewekt dat de schade zou worden vergoed, is deze niet gegrond. Blijkens de brief had verzekeraar immers ook een expert gevraagd om een onderzoek naar de schade in te stellen en daaromtrent rapport uit te brengen en verzocht hij klager om een schriftelijke verklaring. In de brief deelde verzekeraar aan klager verder mee dat hij hem nader zou berichten na ontvangst van de voormelde verklaring, de reparatienota en het expertiserapport.

3. In zijn verweer heeft verzekeraar zich onder meer beroepen op het feit dat het breken van de mast het gevolg is van een eigen gebrek, zodat klager op die grond geen aanspraak heeft op dekking. Verzekeraar heeft in dit verband aangevoerd dat hij oorzaak en omvang van de schade door een expert heeft doen onderzoeken. Bij dat onderzoek is gebleken dat de mast op verzoek van klager was verlijmd en verstijfd met carbon. Toen eenmaal duidelijk was dat met de mast was geëxperimenteerd is, aldus verzekeraar, van zijn zijde in verschillende gesprekken aan klager uiteengezet dat de schade niet behoefde te worden uitgekeerd vanwege, kort gezegd, eigen gebrek. In zijn commentaar heeft klager bevestigd dat verzekeraar in eerste instantie heeft getracht de schade af te wijzen vanwege het versterken van de mast met carbon.

4. Voor zover zou moeten aangenomen dat het skûtsje ten tijde van het evenement verzekerd was op de voorwaarden 'Verzekeringsvoorwaarden geldend voor pleziervaartuigen', die bij het aangaan van de verzekeringsovereenkomst daarop van toepassing zijn verklaard, geldt dat die polis geen afwijking van het bepaalde in artikel 249 Wetboek van Koophandel kent, zodat schade tengevolge van een eigen gebrek in dat geval op die grond van dekking is uitgesloten. Voor zover zou moeten worden aangenomen dat de verzekering ten tijde van het evenement sedert 1 januari 1999 liep op de voorwaarden PLV0199, geldt dat weliswaar eigen gebrek is meeverzekerd, maar dat op grond van het bepaalde in artikel 3.9 sub 10 van de polis de kosten van herstel van een eigen gebrek van dekking zijn uitgesloten.

Klager verwijt verzekeraar de schade niet uit te keren die uitsluitend bestaat uit de kosten van herstel van de gebroken mast.

5. Voor de beoordeling van de vraag of sprake is geweest van een eigen gebrek aan de mast dient een onderzoek naar de feiten te worden ingesteld. De Raad heeft noch de taak noch de mogelijkheid daartoe, maar is op grond van hetgeen door partijen over en weer is gesteld van oordeel dat niet bij voorbaat kan worden gezegd dat verzekeraar door het standpunt in te nemen dat de schade tengevolge van een eigen gebrek aan de mast is ontstaan de goede naam van het verzekeringsbedrijf heeft geschaad. Het staat verzekeraar vrij terzake het oordeel van de rechter af te wachten.

6. Voor zover klager ter discussie stelt welke van de verzekeringsvoorwaarden van verzekeraar op de onderhavige schade van toepassing zijn - die uit 1986 of de sinds 1 januari 1999 geldende voorwaarden, die klager stelt niet te hebben ontvangen - wordt overwogen dat beide voorwaarden van dekking uitsluiten 'schade veroorzaakt terwijl het vaartuig is verhuurd of wordt gebruikt voor vervoer van personen tegen betaling of in algemene zin anders wordt gebruikt dan voor genoegen (...)'. Niet gezegd kan worden dat verzekeraar, door zich - tevens - op deze uitsluiting te beroepen de goede naam van het verzekeringsbedrijf heeft geschaad.

2003/11 Plez

De beslissing

De Raad verklaart de klacht ongegrond.

Aldus is beslist op 20 januari 2003 door Mr. D.H.M. Peeperkorn, voorzitter, Mr. J. Borgesius, Mr. J.G.C. Kamphuisen, Mr. J.R. Schaafsma en Mr. E.M. Wesseling-van Gent, leden van de Raad, in tegenwoordigheid van Mr. S.N.W. Karreman, secretaris.

De Voorzitter:

(Mr. D.H.M. Peeperkorn)

De Secretaris:

(Mr. S.N.W. Karreman)